

Indre by

KIRKEMAGASIN

1. ÅRGANG · NR. 1 · JUNI-AUGUST 2009 · SCT. ANDREAS KIRKE · TRINITATIS KIRKE · VOR FRUE KIRKE

TEMA

STEDSANS

VI BOR I KØBENHAVN. NOGLE VIL SIGE PÅ ØSTERBRO, PÅ NØRREBRO, I SYDHAVNEN. VI SIGER, AT VI BOR I INDRE BY, NÅR VI VIL VÆRE MERE NØJAGTIGE. OG INGEN VIL FINDE PÅ AT SIGE, I SCT. ANDREAS SOGN, I TRINITATIS ELLER VOR FRUE SOGN

UDGIVES AF:

Vor Frue pastorat
Sct. Andreas sogn
Trinitatis sogn
Vor Frue sogn

KONTOR:

Kirkekontoret
Pilestræde 67
1112 København K

REDAKTION:

Geert Madsen
Jesper Stange
Ansv. Kirsten Sandholt

LAYOUT:

Monsun

TRYK:

Eks-skolens trykkeri

KLART OG TYDELIGT

Tre sogne er lagt sammen til et pastorat, Vor Frue pastorat. Det manifesteres blandt andet med dette magasin. Kirkemagasinet IndreBy er hverken Sct. Andreas sogns, Trinitatis' eller Vor Frue sogns kirkeblad. Det er en del af vores fælles projekt med at gøre kirken tydelig i Indre By.

2	LEDER
3	INDVIELSESKORS
4 - 6	STEDSANS
7	NY ÅBNING TIL KIRKEN BOGANMELDELSE
8 - 10	NØRREPORT
11	BISKOP ERIK NORMAN SVENDSEN TAKKER AF
12 - 13	GUDSTJENESTER
14 - 16	MUSIK
17	ARRANGEMENTER I DOMKIRKEN
18 - 19	NATKIRKEN
20 - 21	BISPEEMBEDET PÅ DANSK
21	PASTORATSRÅDET
22	STUDENTERMENIGHEDEN
23	ADRESSER
24	NØRREVOLD OG NØRREPORT

Slagordsagtigt gentages det, at kirken skal være synlig. Men herregud. Kirkerne ligger som mastodonter i det offentlige rum. Sct. Andreas kiler sig optimistisk ind i et af byens travleste kryds, Trinitatis rækker sin bulne finger af et tårn op for at tiltrække sig opmærksomhed, og som en strandet hval flyder Vor Frue rundt på pladsen foran universitetet. Kirkerne er synlige, umulige at overse.

Til gengæld kan man være i tvivl om, hvad de ligger der for. Alle tre kirker har i den senere tid fået monteret glasdøre og byder sig således til for den nysgerrige kigger. Det er godt at få indblik. Men kirkernes ambition er større end gennemsigtighed. Det budskab, kirkerne forvalter, formidles først og fremmest med ord og toner. Udfordringen ligger i at sige klart og tydeligt, hvad kirken har at byde på.

Der er nemlig mange udbydere på linien i Indre By og derfor også en hel del støj. Til gengæld skaber den klare tale sin egen lydhørhed. Vi vil gerne stille ind, hvis vi kan modtage et klart signal. Gudstjenesterne, undervisningen, koncerterne, udstillingerne forsøger hver på deres måde at løfte netop denne opgave med at trutte rent.

Kirkemagasinet Indre By giver en hånd med. Det udkommer fire gange årligt i et samarbejde mellem kirkerne og med præsterne som skiftende ansvarshavende.

Geert Madsen, Kirsten Sandholt, Jesper Stange

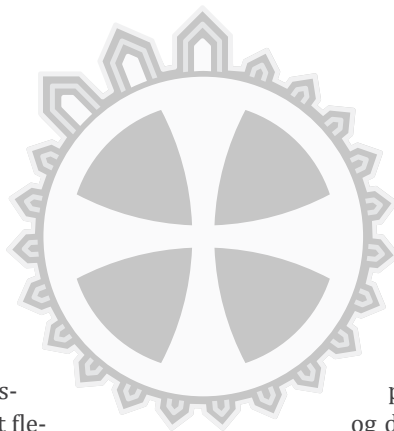
INDVIELSESKORS

Cirklen er fra tidernes morgen symbolet på solen og det livgivende. Cirklen – cyklus – er gentagelsen, det evigt tilbagevendende, den beskriver solens gang og døgnets rytme, årstidernes vekslende med såning, vækst og høst, naturens evige kredsløb og dermed selve livet

Af Susanne Torgard

Fyldes cirkelns midte af en korsform, så aflæser vi straks symbolet som specifikt kristent, og netop det tegn – korset i en cirkel kan man være heldig at se malet på væggene i gamle, middelalderlige kirker. De skal forstås som indvielses-kors eller *konsekrationskors*. Hvis der er bevaret flere kors vil man bemærke, at de er rytmisk og symmetrisk placeret, i samme højde og med en ensartet indbyrdes afstand. De blev malet med enkle cirkelsslag på de steder i kirken, hvor biskoppen, for at indvie bygningen til brug for gudstjenestlige handlinger, havde berørt væggen med hellig olie og vievand. De kunne i den middelalderlige kirke danne grundlag for en andagtsform, hvor man »vandrede« fra kors til kors og ved hvert enkelt under bøn og meditation mindedes Jesu vandring til Golgatha, sådan som det stadig praktiseres i mange katolske kirker.

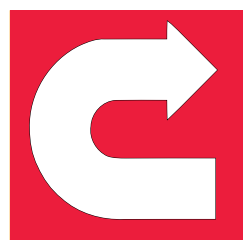
I slutningen af 1800-tallet blomstrede interessen for Danmarks storhedstid – den tidlige middelalder – og det satte sig blandt andet spor i de mange kirkebygninger. Sct. Andreas kirkes arkitekt, Martin Borch, sammenfattede således en række karakteristika fra den danske bygningskultur i en genfortolkning, der også omfatte-

de en linie mod den nye skønvirkestil. Teglsten, granit og kalkmalede udsmykninger er med til at trække trådene bagud til traditionen. Og selv her 1901 fik kirken to store kors malet på orgelpulpituret

Hvem har ikke siddet og tegnet cirkler med en passer? Hvor passerens stive ben bliver flyvske og danser på tåspids over papiret afsættes et spor af fart, men hvor cirkelslagene er mere kontrollerede, danner skæringspunkterne mønstre i sindrige, nøjagtige systemer. Med matematikkens begreber beskriver cirklerne på engang både »mængde« og »fællesmængde«. Den enkelte cirkel betegner det selvstændige og særegne, men hvor cirklerne går over hinanden, opstår den fælles samhørighed. Det er værd at bemærke, at de mange cirkelsslag breder sig videre ud og dækker bredere, end både den enkelte cirkel og fællesmængden gør.

Ikke mindre end 3 betydninger kan vi sætte på Kirkemagasinet IndreBys nye logo. Vi indvier hermed et nyt blad, vi griber direkte tilbage til det ældste formsprog, der tegnes i områdets yngste kirke, og vi markerer, at i samarbejdet bliver vi til en større fællesmængde.

STEDSANS

VI BOR I KØBENHAVN. NOGLE VIL SIGE PÅ ØSTERBRO, PÅ NØRREBRO, I SYDHAVNEN. VI SIGER, AT VI BOR I INDRE BY, NÅR VI VIL VÆRE MERE NØJAGTIGE. OG INGEN VIL FINDE PÅ AT SIGE, I SCT. ANDREAS SOGN, I TRINITATIS ELLER VOR FRUE SOGN

Af Jesper Stange

Sogne er en kirkelig reference, som københavnere med god grund aldrig har gjort brug af. Denne geografiske inddeling af byen svarer nemlig ikke til noget som helst andet. Sognegrænserne skiller gader og stræder efter en uigennemskuelig plan. Jeg er den, der bor nærmest Vor Frue kirke, men jeg bor i Trinitatis sogn, ligesom alle andre med lige husnumre her i strædet. Deulige numre hører til Vor Frue. Det er ikke nemt at blive klog på.

Og københavnere har derfor heller aldrig taget det så nøje med sognegrænser. Man har søgt den kirke, man syntes, man hørte til.

Standskirker

Kirkerne i København var fra gammel tid standskirker og ikke sognekirker. Der var de militære kirker, den tyske menigheds kirke, kirker hvorfra det diakonale arbejde udgik. Trinitatis kirke var studenternes, Vor Frue professorernes. Senere kom kirker til, hvor folk bosatte sig i den industrialiserede hovedstad. Sct. Andreas blev lagt i landets tættest befolkede arbejderkvarter. Sognegrænser var stadig streger på et stykke papir.

“ De fleste af de fællesskaber, vi lever i, er valgte fællesskaber

Man blev højst mindet om denne administrative inddeling af landet, hvis man til sin undren fik at vide, at man ikke kunne holde dåb, konfirmation, vielse eller begravelse i den kirke, man ønskede, fordi man boede i et andet sogn.

En træt sognepræst har nok af og til haft kortet fremme, men som regel var grænserne som trukket i vand, flydende.

Sognet er pr. definition en administrativ enhed, hvis beboere har kirke og præst til fælles samt ret til betjening ved kirkelige handlinger.

Sognebåndsløsning

I Danmark bliver vi ved dåben ikke blot medlem af folkekirken (hvis der er tale om en dåb i folkekirken) men også altid medlem af en bestemt sognemenighed.

Sognebåndet ophævedes ved lov i 1855. Indtil da var der pligt for kirkens medlemmer til at holde sig til sognets præst og kirke og et dertil svarende forbud mod, at

præster befattede sig med andre kald. Men loven om sognebåndsløsning fik aldrig stor praktisk betydning. Der har aldrig været mange sognebåndsløser. Loven fastslog til gengæld et vigtigt individual-religiøst princip, som københavnere altså allerede og lige siden har praktiseret i en sådan grad, at man spørger, jamen hvad ellers?

Tidligere tænkte kirken faktisk på sig selv som et givent fællesskab.

De fleste af de fællesskaber, vi lever i, er valgte fællesskaber. Og når vi vælger, vælger vi som regel at være sammen med mennesker, som ligner os, har samme holdninger og interesser som os. Sig mig dine venner, og jeg skal sige dig, hvem du er.

Valgfællesskab

Hvis vi ikke ligner dem, vi vælger at være sammen med, skal vi nok komme til det. Og før vi får set os om, har vi løftet vores måde at være på op til en sandhed af en højere orden, som vi ved særligt festlige lejligheder kan dyrke i tale og sang.

Men kirken tjener aldrig sin sag ved at etablere sig som sådan et valgfællesskab.

Selv har jeg en meget jævn firehjuls-kristendom som baggrund. Familien kom til kirken i barnevogn, i folkevogn, i brude-

Foto: Mark Knudsen / Monsun

Fotos: Morten Jacobsen

Det er ikke et interessefællesskab, snarere et skæbnefællesskab

› karet og rustvogn. På fire hjul. Jeg har stor respekt for denne form for kirkelighed.

Fra min første tid som præst husker jeg, hvordan jeg blev klam over hele kroppen, når man talte om kirkegængere og menighed som 'vore egne'. Det var til at få åndenød af, når kirken blev et interessefællesskab på linie med de mange andre, hvor mennesker søger sig selv bekræftet ved at opleve en fælles særlighed.

Vor Herre efterlod sig ikke en 'lære' eller en meditationsteknik men et fællesskab, som fejrede sig selv ved gudstjenesten ved at fastholde, at der med Kristus var kommet et lys til verden, som det havde brug for at se sig selv i. Sandheden om menneskelivet var dets forskellighed.

Således er det stadig. Allerede inden der er bedt en bøn, sunget en salme eller sagt et ord overhovedet er gudstjenesten ankommet til sin første væsentlige pointe, når vi sidder og spejler hver vores måde at være menneske på i hinandens forskellighed.

Tingsted og helligsted

Sogneinddelingen af vores land fandt i væsentligt omfang sted allerede i slutningen af bronzealderen og begyndelsen af jernalderen og hang sammen med landsbyernes opståen og udvikling. Det geografiske fællesskab 'sognede' til et fælles samlingssted, et tingsted eller et helligsted. Sogneinddelingen er altså førkristen. Ved religionsskiftet var det så snarere reglen end

undtagelsen, at kirken knyttede til ved denne allerede eksisterende sogneinddeling.

Kirkens måde at være kirke på har i alle henseender relateret til sognet. Og ikke alene de kirkelige anliggender blev ordnet sognevis, det gjaldt også landboreformer, den politimæssige jurisdiktion, fattigvæsen og skolevæsen.

Denne geografiske inddeling af landet tilskrev man endog teologiske pointer. Det fortælles om den grundtvigske sognepræst Morten Pontoppidan, at han stod af cyklen og tog hatten af, når han krydsede sognegrænsen, i respekt for den lille kønne kristelige kommune, Gud havde indrettet.

Med kommunalreformen i 1970 efterlades sognet som en udelukkende kirkelig administrativ inddeling af landet. Tankerne om kirken som den, der med sin gudstjeneste røgter det givne fællesskab blev hjemløs. Ideer, som ikke har tilknytning til det liv, vi lever, har ikke nogen let gang på jorden.

Men bedst som hele landet er ved at blive københavnsk i sin kirkelighed, vender vi af alle steder i København tilbage til forestillingen om, at vi skal være kirke som vi er folk, til den gamle sognekirkelige idé om, at det kirkelige fællesskab er et fællesskab, som gives af stedets natur, historie, særegenhed og befolkning. Det er ikke et interessefællesskab, snarere et skæbnefællesskab

Talte man førhen om kirkelige retninger

og forstod sig selv som grundtvigianer eller missionsk, truer i dag det at være kirkelig med i sig selv at være en retning.

Men i det nyetablerede Vor Frue pastorat er Nørreport Station både det geografiske og symbolske midtpunkt. Her går vi i alle retninger.

Jeg holder meget af den forestilling, at vi nu tvunget af omstændighederne forsøger os med et design, som går op imod denne trangbrystede form for interessekirkelighed. Valgfællesskabets kirke.

I alle retninger

Vi har med sammenlægningen af Sct. Andreas sogn, Trinitatis sogn og Vor Frue sogn i et fælles pastorat valgt selv at designe vores kirkelighed i stedet for at være statister i myndighedernes forestilling. Det kan være, de har et bedre overblik, men vi har stedsans.

Og så forvalter kirken den fortælling, ved hjælp af hvilken enhver retning kan komme til klarhed over sig selv.

De gamle grækere vandt klarhed over deres liv ved at fortælle om Odysseus, som måtte ud at kæmpe for at kunne komme rigtig hjem. Israelitterne fortalte om Moses, som førte folket på en ørkenvandring for at komme hjem.

Vi fortæller om Kristus, som sagde at vejen er målet.

Fra Nørreport går vi i alle retninger. Vi er fælles om at være på vej.

Og kirken, den er under vejs.

EN NY ÅBNING TIL KIRKEN

Vi ser det mange steder. Er stødt på det igen og igen. I pressen, i radioen og på TV. Og når folk hører, at man er involveret i folkekirkeligt arbejde, kommer spørgsmålet ofte: »Hvornår lukker jeres kirke..?« Eller: »Er jeres kirke en af de lukningstruede..?«

Tekst og foto: Geert Madsen

I Sct. Andreas Kirke har vi været igennem møllen med strukturændringer og trussel om ikke nødvendigvis lukning, men fratagelse af pligten til højmesse, bortfald af det daglige sognekirkelige arbejde.

Vi er nu ved at finde vores rolle i det kirkelige samarbejde med de to andre kirker i centrum. Vi vil de næste tre år arbejde på at fastlægge vores helt egen profil i det samarbejde.

En ny åbning kan forstås både i overført betydning og helt jordnært.

I den overførte betydning vil vi i Sct. Andreas skærpe vores profil omkring musik- og familiegudstjenester, og bygge videre på den store interesse, der gennem de seneste to år har været omkring vore familiearrangementer.

I den sidstnævnte mere jordbundne betydning, vil jeg gerne præsentere vores nye indgangsparti ved kirkens hovedindgang: Det gamle 'mørkekammer', som var det første, der tog imod besøgende, er nu erstattet af et lyst og åbent glasparti, som i langt højere grad lader lyset strømme ind fra den travle gade udenfor og lader livet og musikken i kirken indbyde de forbipasserende.

Kirkens gamle, smukke fløjdøre kan nu stå på vid gab og tage imod vore gæster til de mange arrangementer af både kirkelig og kulturel art. Eller blot byde velkommen til dem, der i løbet af dagen vil slippe den travle hverdag og nyde stilheden i kirkerummet.

Ideen med glasdørene er at skabe en bedre forbindelse mellem kirkens rum og byens rum. At lade byens puls påvirke kirkelivet og i højere grad at få kirkens hjerteslag præsenteret i byens rum.

Det gamle indgangsparti, 'mørkekammeret', er nu stuvet væk i kirkens dunkle kælderrum. Nationalmuseet kræver, at det skal gemmes for eventuelt at kunne genetableres. Vi er dog overbeviste om, at alle vore gæster vil sætte pris på – og i endnu højere grad bruge – den 'nye åbning' til vores kirke mange år frem i tiden.

BOG OM MUSIKHISTORIE I TRINITATIS KIRKE

Sognepræst Kirsten Sandholt, Trinitatis kirke, har skrevet en bog om musikhistorien i Trinitatis Kirke gennem de sidste 350 år. Bogens titel er: »Musik i Trinitatis, mennesker, stemmer og instrumenter« Bogen udkommer i forbindelse med en koncert med BarokNu i Trinitatis kirke den 19. juni kl. 16.30. Bogen vil herefter kunne købes i kirken.

Kirsten Sandholt kommer bredt omkring i musikhistorien. Foruden et afsnit om den principielle indretning af et orgel, er Trinitatis kirkes orglers historie beskrevet. Der er også et kapitel fra orgelbyggerens værksted. Nu spiller et orgel jo ikke af sig selv, så organisternes historie er også beskrevet sammen med de oplysninger, det har været muligt at skaffe om bælgtræderne. Et langt afsnit handler om kirkesangens historie. Her berettes om den rolle kirkeskolerne har spillet, og her fortælles om kantorenes (kordledernes) historie. Bogen er rigt illustreret, og der vil være viden at hente for den, der ikke kender ret meget til musikkens historie, men der er også nye informationer fra arkiverne, som musikkyndige givet vis vil kunne drage nytte af.

Hyldest til

NØRREPORT

*Findes der et smukkere stykke funkis-grafik end de stilrene **røde** neonbogstaver, der danner ordet Nørreport Station*

Fotos: Morten Jacobsen

Foto: Klaus Holsting

Af Søren Ulrik Thomsen

»Jeg har haft et dejligt liv, jeg indså det bare alt for sent«, sagde den franske forfatterinde Colette og ramte dermed en menneskelig tåbelighed, som jeg kunne konstatere hos mig selv, da Københavns Rådhus annoncerede en renovering af hele området omkring Nørreport Station. For først med udsigten til tæmningen af et kvarter hvis elektriske og tumultariske energi, jeg altid har haft i blodet og bare taget for givet, gik det for alvor op for mig, hvor fantastisk et sted Nørreport er.

Hver eneste dag året rundt krydser jeg Nørreport mindst et par gange i døgnet. Når jeg skal betale min husleje på Købmagergades Postkontor, snuse efter antikvariske bøger hos Vangsgaard, købe røgede

sild hos fiskehandleren i Frederiksborggade eller til gudstjeneste i Nørregade. Og lige så højt jeg elsker den højtidelige stilhed ved fredagsalergangen i Vor Frue Kirke, lige så herligt er det på vej til og fra at tage bad i det oprømte kaos ved Nørreport, som er dén station i landet, flest passerer pr. døgn. Hvad er vel mere trist end segregering (Mjølnerparken til indvandrerne, Østerbro til middelklassen og Sydhavnen til overførselsindkomsterne): For mig er det et billede på modernitet og virkelig civilisation, når jeg på Nørreport ser, hvordan folk af enhver etnicitet myldrer mellem hinanden, hvordan ulastelige embedsmænd på vej til ministerierne, fortravlede jurister og smarte »kreative« fra forlag og mediehus færdes gnidningsfrit mellem narkomaner, forstadsfruer på

shopping, højtråbende gymnasiebrandere og hjemløse landevejsriddere med rævehaler, barnevogne og skabede køtere.

Prøv engang at skridte begge sider af Nørrevoldgade af og se, hvor mange forskellige slags arkitektur her er repræsenteret: Romantiske gamle Indre By-huse klos op ad benhård halvtredsermodernisme, gravalvorlig neoklassicisme skråt overfor 1890'erkranseskager med stuk og spir og forsirede gelændere. Se hvordan det – ikke særligt høje! – højhus på hjørnet af Frederiksborggade (hvor den smarte ungarl Dirch Passer havde en funky penthouselejlighed i filmen *Pigen og millionæren* fra 1965) i al sin rørende »gammeldags modernitet«, og nu tilføjet en eventyrlig tornerosekrone af mobilsendemaster, står og blinker over til den lille, gotiske kiosk

Foto: Morten Jacobsen

› med det irrede tag på pladsen mellem Fiolstræde og Nørregade og tænk på, at det netop er hele denne arkitektonisk set skandaløse inkonsekvens, der er med til at gøre området så levende og uforudsigeligt.

Selvom Nørreport grundet den kolossale gennemstrømning af mennesker må være et af byens mest lukrative, er stedet blevet forskånet for de dyre og kedsommeligt ens mærkevarebutikker, der får »gode adresser« overalt i verden til at ligne hinanden. Der er noget hverdagsagtigt, slidstærkt og uprætentløst over en stribe bikse som Damgaard Vine, Nørrevold Is, Forex, Karat Guld & Gaver, Taffelbays Konditori, Netto samt den lille pasfotobox med dens blafrende forhæng ud mod vildniset. Som teenager kom jeg i Thomas P. Hejles Ungdomshus, der flyttede ind i 1948 og utroligt nok den i dag ligger på adressen ved siden af Dahls Flagfabrik (ja, flagfabrikker, dem har vi da ikke for mange af i forvejen). Besøg det fornemme Østerlandsk Thehus, gå over på modsatte hjørne og dyk ned i det ekstremt velassorterede Papirlager, nyd en pilsner på Nørreport Bodega, som er et ægte, dunkelt 70er-værtshus, hvor man på vej hjem efter en lang arbejdsdag kan mellemlande i sikkerhed, nu hvor Long John i Købmagergade er bukket under.

“ ... herligt er det på vej til og fra at tage bad i det oprømte kaos ved Nørreport

Nattens Nørrevold har sine egne herligheder: Findes der et smukkere stykke funkisgrafik end de stilrene røde neonbogstaver, der danner ordet Nørreport Station, og hvad ville København være uden den lille naive bikube øverst på den gamle bankbygning? Når jeg i mine unge dage sent om natten ankom til stationen efter at have læst digte op i en fjern provins og som en mørbanket muldvarp med missende øjne krøb op fra det underjordiske, måtte jeg hver gang juble befriet ved synet af lysavisen, der ræsede rundt på taget af nr. 94: Jeg var tilbage i Hovedstaden! Og det samme er nu heldigvis lysavisen, som i mange år var slukket og inderligt savnet.

Trafik skal der til før byens store fest virkelig tager fart: Jeg elsker den larmende vrimmel af personbiler, cykler, busser, lastvognstog, taxier – samt fodgængere, der snyder sig over for rødt og springer for livet, og hænger man på en barstol i Café Dolores' vindue, kan man rent fysisk

se overtrykket, når de rejsende simpelt hen *sprøjter* op fra undergrunden. Og ja, der lugter af tis, de rustne cykler ligger i bunker, konstant attakeres man af tandløse tiggere og emsige verdensforbedrere, mens fastfoodemballagen flyver om skoenene på én, selvfølgelig gør den det, vi befinder os jo i orkanens øje, ikke i en pynnelig dagligstue. Nørreport er *for meget*, men mindre ville være for lidt, for stedet er ikke til dvælen, men til lige at mærke suset det halvandet minut det tager at passere.

Husk, at vi i Danmark kun har en fire-fem store byer, hvoraf kun en enkelt er en rigtig storby, og at der i denne ene storby kun er ganske få steder, hvor energien eksploderer og stemningen fortættes til det virkelig metropolske, som vi kender det fra f.eks. Tottenham Court Road i London, Belleville i Paris eller Union Square i New York. Et sådant sted er Nørreport. Som nok så gennemtænkte nybebyggelser viser, er byatmosfære ikke noget man kan planlægge sig til, men noget, der henover mange år og takket være tusinde faktorer lykkelige samspil gror frem af sig selv. Til gengæld skal der kun fem minutter og en ganske lille smule velment bessermachen til før støvet drysser af sommerfuglens vinger.

BISKOP ERIK NORMAN SVENDSEN TAKKER AF

Efter mere end 17 år på posten som Københavns biskop har Erik Norman Svendsen valgt at træde tilbage. Det sker med udgangen af august måned, og hans sidste embedshandling bliver at bispevie sin efterfølger ved den TV-transmitterede festgudstjeneste i Vor Frue Kirke

søndag den 30. august kl. 14 under overværelse af HM Dronning Margrethe II og den kongelige familie og med gæster fra ind- og udland.

Nok takker Erik Norman Svendsen af, men det er os, der takker for 17 års dygtigt lederskab. Erik Norman Svendsen har sammen med sin hustru Margit været kirken i Københavns stift et overordentlig dynamisk og levende engageret bispepar. Erik Norman Svendsen opnåede i sin tid som biskop flere bemærkelsesværdige resultater. Ikke mindst lykkedes det ham som formand for salmebogskommissionen

at få gennemført en nyudgivelse af en kgl. autoriseret salmebog med optagelse af over 100 nye salmer samt udeladelse af et næsten tilsvarende antal. Det affødte megen diskussion, som imidlertid forstummede lige så brat efter udgivelsen, som den havde været heftig før. Herefter tog menigheder i stort tal i hele folkekirken den nye salmebog til sig med stor glæde. Det skyldtes ikke mindst Erik Norman Svendsens indsats, hans hymnologiske kundskaber og formidable grundighed, foruden hans særlige evner som formand for kommissionen til at søge konsensus og opnå kompromisser.

Endvidere har Erik Norman Svendsen – her på falderebet, kan man sige – fået gennemført en omfattende strukturreform i stiftet. Omtrent 40 af stiftets sogne er nu indgået i nye større sogne eller pastorater for på den måde at styrke samarbejdet og bedre at kunne udnytte de tilstedeværende ressourcer. Det har været en proces, som

har krævet både tålmodighed og udholdenhed, egenskaber som Norman Svendsen besidder i rigt mål – tilmed altid parret med et aldrig svigtende godt humør. Jeg kan ikke mindes at have grebet Norman Svendsen i at »have en dårlig dag«. Jeg tror ikke, det begreb findes i hans vokabularium.

Også på en lang række andre punkter har Erik Norman Svendsen taget initiativer til gavn for kirkens liv i stiftet. Lad mig nævne i flæng: Udgivelsen af en husstandsomdelt moderne lille katekismus (»Hjertesager«, som i øvrigt stadig kan fås i domkirken, om nogen måtte ønske et eksemplar), oprettelsen af en række funktions-præstestillinger (skoletjenesten, info-centret, gadepræst, ungdomspræst, natkirkepræster, flygtninge-indvandrerpræst mv.), og arrangeret en række konferencer for stiftets menighedsrådsmedlemmer til fælles inspiration.

Søndag den 23. august, prædiker Erik Norman Svendsen ved højmesseren i domkirken kl. 10 - for sidste gang som biskop, men for de mange, der sætter pris på Norman Svendsens prædikener, er der trøst at hente: Han fortsætter nemlig som sognepræst tilknyttet Garnisons kirke, hvor han herefter jævnligt vil være på prædikantlisten. Desuden fortsætter han også som kongelig konfessionarius.

Efter gudstjenesten den 23.8. vil det mandsstore portræt af biskoppen, malet af Thomas Kluge, blive ophængt på sin plads i domkirken, og stiftet vil være vært ved en reception i Kbhs Universitets festsal. – Og hvem véd, måske er det ved den lejlighed, biskoppen vil svinge sin pompøse bispestav på vej op ad kirkens gulv? Den stav, som fører en stille tilværelse på sin faste plads i hjørnet på biskoppens kontor og ikke har været i brug siden Fuglsang-Damgaards velmagtsdage, men som Erik Norman Svendsen i et svagt øjeblik har lovet at ville anvende i domkirken én gang inden, han endegyldigt stiller den fra sig.

Af Anders Gadegaard

 Biskop
Erik Norman
Svendsen

TRINITATIS KIRKE

MAJ

Søndag den 31. maj
 PINSEDAG, KANTATEGUDSTJENESTE
 10.30 : KIRSTEN SANDHOLT

JUNI

Mandag den 1. juni
 ANDEN PINSEDAG
 INGEN GUDSTJENESTE

Søndag den 7. juni
 TRINITATIS
 10.30 : KIRSTEN SANDHOLT

Søndag den 14. juni
 1.5.E.TRINITATIS
 10.30 : BENT FLEMMING NIELSEN

Søndag den 21. juni
 2.5.E. TRINITATIS
 10.30 : KIRSTEN SANDHOLT

Søndag den 28. juni
 3.5.E. TRINITATIS
 10.30 : STEFAN LAMHAUGE HANSEN

JULI

Søndag den 5. juli
 4.5.E.TRINITATIS
 10.30 : KIRSTEN SANDHOLT

Søndag den 12. juli
 5.5.E.TRINITATIS
 10.30 : KIRSTEN SANDHOLT

Søndag den 19. juli
 6.5.E.TRINITATIS
 10.30 : KIRSTEN SANDHOLT

Søndag den 26. juli
 7.5.E.TRINITATIS
 10.30 : STEFAN LAMHAUGE HANSEN

AUGUST

Søndag den 2. august
 8.5.E.TRINITATIS
 10.30 : STEFAN LAMHAUGE HANSEN

Søndag den 9. august
 9.5.E.TRINITATIS
 10.30 : STEFAN LAMHAUGE HANSEN

Søndag den 16. august
 10.5.E.TRINITATIS
 10.30 : KIRSTEN SANDHOLT

Søndag den 23. august
 11.5.E.TRINITATIS
 10.30 : STEFAN LAMHAUGE HANSEN

Søndag den 30. august
 12.5.E.TRINITATIS
 10.30 : KIRSTEN SANDHOLT

SEPTEMBER

Søndag den 6. september
 13.5.E.TRINITATIS
 10.30 : KIRSTEN SANDHOLT

VOR FRUE KIRKE

JUNI

Mandag den 1. juni
 2. PINSEDAG
 10.00 : JESPER STANGE
 17.00 : HARALD NIELSEN

Torsdag den 4. juni
 NADVERGUDSTJENESTE I NATKIRKEN
 22.00 : SIGNE M. BERG

Fredag den 5. juni
 11.00 : SIGNE M. BERG

Søndag den 7. juni
 TRINITATIS SØNDAG
 FESTGUDSTJENESTE *
 10.00 : ANDERS GADEGAARD
 14.00 : MUSIKGUDSTJENESTE
 17.00 : EVA-MARIA SCHWARZ
 20.00 : TAIZÉANDAGT MED NATKIRKEN KØR

Torsdag den 11. juni
 NADVERGUDSTJENESTE I NATKIRKEN
 22.00 : SIGNE M. BERG,

Fredag den 12. juni
 11.00 : JOHANNES LANGHOFF

Søndag den 14. juni
 1. 5. E. TRINITATIS
 10.00 : ANDERS GADEGAARD
 17.00 : JESPER STANGE

Torsdag den 18. juni
 NADVERGUDSTJENESTE I NATKIRKEN
 22.00 : SIGNE M. BERG

Fredag den 19. juni
 11.00 : ANDERS GADEGAARD

Søndag den 21. juni
 2. 5. E. TRINITATIS
 10.00 : JESPER STANGE
 17.00 : DETLEF VON HOLST

Torsdag den 25. juni
 NADVERGUDSTJENESTE I NATKIRKEN
 22.00 : SIGNE M. BERG,

Fredag den 26. juni
 11.00 : EVA-MARIA SCHWARZ

Søndag den 28. juni
 3. 5. E. TRINITATIS
 10.00 : STINE MUNCH
 17.00 : ANDERS GADEGAARD

JULI

Torsdag den 2. juli
 NADVERGUDSTJENESTE I NATKIRKEN
 22.00 : REBECCA RUDD

Fredag den 3. juli
 11.00 : JESPER STANGE

Søndag den 5. juli
 4. 5. E. TRINITATIS
 10.00 : JESPER STANGE
 17.00 : STINE MUNCH
 20.00 : TAIZÉANDAGT MED NATKIRKEN KØR

Torsdag den 9. juli
 NADVERGUDSTJENESTE I NATKIRKEN
 22.00 : SIGNE M. BERG

Fredag den 10. juli
 11.00 : STINE MUNCH

Søndag den 12. juli
 5. 5. E. TRINITATIS
 10.00 : EVA-MARIA SCHWARZ
 17.00 : LONE FATUM

Torsdag den 16. juli
 NADVERGUDSTJENESTE I NATKIRKEN
 22.00 : SIGNE M. BERG

Fredag den 17. juli
 11.00 : SIGNE M. BERG

Søndag den 19. juli
 6. 5. E. TRINITATIS
 10.00 : MOGENS HANSEN
 17.00 : HARALD NIELSEN

KANTATEGUDSTJENESTE PINSEDAG

Ved kantategudstjenesten Pinsedag, søndag den 31. maj fremfører Trinitatis kirkes kor og orkester under ledelse af organist Søren Chr. Vestergaard, J.S. Bachs kantate 173, "Erhöhtes Fleisch und Blut". Sognepræst Kirsten Sandholt er prædikant.

Kantategudstjenesterne i Trinitatis har fundet sted fra kirkens indvielse i 1656 og frem til en gang i 1800tallet. Vi har nu genoptaget den gamle tradition, og der er siden 2007 afholdt fire kantategudstjenester om året.

DANMARKS FØRSTE BIBEL

I 1550 lod Kong Christian III trykke en hel bibel på dansk for første gang. Den blev trykt i 2.000 eksemplarer og skulle ligge på samtlige danske kirkers altre.

I dag kendes et sted mellem 100 og 200 eksemplarer af denne pragtbibel med de flotteste illustrationer. Vor Frue Kirke har sidste år modtaget i gave et eksemplar af den sjældne bibel fra familien Hoffmeyer. Menighedsrådet ville gerne - igen efter flere hundrede år - kunne leve op til Chr. III's anordning om at have denne Bibel liggende på altret under gudstjenesterne, men eksemplaret er medtaget og kræver en omfattende restaurering. Til alt held har "AP Møller og Hustru Chastine McKinney Møllers Fond til almene Formaal" bevilget en sådan total istandsættelse.

Det er derfor en glæde at kunne invitere til Festgudstjeneste Trinitatis søndag den 7. juni kl. 10 med ibrugtagning af den nye (gamle) alterbibel.

Torsdag den 23. juli

NADVERGUDSTJENESTE I NATKIRKEN

22.00 : SIGNE M. BERG

Fredag den 24. juli

11.00 : ANDERS GADEGAARD

Søndag den 26. juli

7. S. E. TRINITATIS

10.00 : ANDERS GADEGAARD

17.00 : OLE JENSEN

Torsdag den 30. juli

NATKIRKEN

20.00

Fredag den 31. juli

11.00 : JESPER STANGE

AUGUST

Søndag den 2. august

8. S. E. TRINITATIS

10.00 : ANDERS GADEGAARD

17.00 : JESPER STANGE

20.00 : TAIZÉANDAGT MED NATKIRKENS KOR

Torsdag den 6. august

NADVERGUDSTJENESTE I NATKIRKEN

22.00 : SIGNE M. BERG

Fredag den 7. august

11.00 : ANDERS GADEGAARD

Søndag den 9. august

9. S. E. TRINITATIS

10.00 : JESPER STANGE

17.00 : MIKKEL VALE

Torsdag den 13. august

NADVERGUDSTJENESTE I NATKIRKEN

22.00 : MIA RAHR JACOBSEN

Fredag den 14. august

11.00 : JOHANNES LANGHOFF

Søndag den 16. august

10. S. E. TRINITATIS

10.00 : STINE MUNCH

17.00 : EVA-MARIA SCHWARZ

Torsdag den 20. august

NADVERGUDSTJENESTE I NATKIRKEN

22.00 : ANDERS GADEGAARD

Fredag den 21. august

11.00 : EVA-MARIA SCHWARZ

Søndag den 23. august

11. S. E. TRINITATIS

10.00 : ERIK NORMAN SVENDSEN

- AFSKEDSGUDSTJENESTE

17.00 : JESPER STANGE

Torsdag den 27. august

NADVERGUDSTJENESTE I NATKIRKEN

22.00 : SIGNE M. BERG

Fredag den 28. august

11.00 : JESPER STANGE

Søndag den 30. august

12. S. E. TRINITATIS

14.00 : BISPEVIELSE V/ ERIK NORMAN

SVENDSEN

SCT. ANDREAS KIRKE

JUNI

Søndag den 7. juni

TRINITATIS SØNDAG

11.30 : CHAD RIMMER, ICC GUDSTJENESTE

14.00 : PETER HANSEN, GUDSTJENESTE FOR

HØREHÆMMEDE

Torsdag den 11. juni

17.15 : STINE MUNCH, FAMILIEGUDSTJENESTE

Søndag den 14. juni

1. S. E. TRINITATIS

10.00 : STINE MUNCH, HØJMESSE

11.30 : CHAD RIMMER, ICC GUDSTJENESTE

Søndag den 21. juni

2. S. E. TRINITATIS

11.30 : CHAD RIMMER, ICC GUDSTJENESTE

Søndag den 28. juni

3. S. E. TRINITATIS

11.30 : CHAD RIMMER, ICC GUDSTJENESTE

JULI

Søndag den 5. juli

4. S. E. TRINITATIS

10.00 : STINE MUNCH, HØJMESSE

11.30 : CHAD RIMMER, ICC GUDSTJENESTE

14.00 : PETER HANSEN, GUDSTJENESTE FOR

HØREHÆMMEDE

Søndag den 12. juli

5. S. E. TRINITATIS

11.30 : CHAD RIMMER, ICC GUDSTJENESTE

Søndag den 19. juli

6. S. E. TRINITATIS

11.30 : CHAD RIMMER, ICC GUDSTJENESTE

Søndag den 26. juli

7. S. E. TRINITATIS

11.30 : CHAD RIMMER, ICC GUDSTJENESTE

AUGUST

Søndag den 2. august

8. S. E. TRINITATIS

11.30 : CHAD RIMMER, ICC GUDSTJENESTE

14.00 : PETER HANSEN, GUDSTJENESTE FOR

HØREHÆMMEDE

Søndag den 9. august

9. S. E. TRINITATIS

11.30 : CHAD RIMMER, ICC GUDSTJENESTE

Søndag den 16. august

10. S. E. TRINITATIS

11.30 : CHAD RIMMER, ICC GUDSTJENESTE

Søndag den 23. august

11. S. E. TRINITATIS

11.30 : CHAD RIMMER, ICC GUDSTJENESTE

Søndag den 30. august

12. S. E. TRINITATIS

11.30 : CHAD RIMMER, ICC GUDSTJENESTE

TRINITATIS SØNDAG

Med trinitatis søndag tager vi hul på den lange periode i kirkeåret, som vi kalder trinitatistiden.

De tre store kirkelige højtider, jul, påske og pinse er nu bag os, og teksterne vi læser i gudstjenesten handler på den ene eller anden måde om vækst. Præsten er iført den grønne messehagel i trinitatisperioden for også visuelt at understrege periodens karakter.

FAMILIEGUDSTJENESTER

Kirke i børnehøjde i Sct. Andreas Kirke.

Mange forældre kunne egentlig godt tænke sig at tage deres børn noget mere med i kirke, så de kan blive fortrolige med kirke og kristendom. Måske er det bare ikke altid så let at komme af sted søndag formiddag, og det er måske heller ikke særlig let for børn at forstå, hvad der bliver sagt i højmesse. Men, kirken er for alle! Derfor holder vi familiegudstjenesten i Sct. Andreas Kirke

den 2. torsdag i måneden kl. 17.15. Hver gang vil der blive fortalt historie fra Bibelen og vi vil synge salmer. Gudstjenesten er kort og enkel og særligt rettet mod børn. Efter gudstjenesten spiser vi sammen i Sct. Andreas Kirkes sal.

Der er familiegudstjeneste torsdag d. 11. juni og torsdag d. 10. september kl. 17.15.

Sommerkoncerter i Vor Frue kirke

Orgelkoncerterne på lørdage kl. 12 denne sommer starter i år lidt tidligere end sædvanligt, da der er bispeindvielse i slutningen af august, hvor koncerterne ellers rundes af. Sommerserien i år præges af en buket vidt forskellige, men musikalsk bredt favnende, orgelsolister fra fem lande, som alle på hver sin måde vil traktere det farverige store instrument efter deres personlige opfattelse:

Lørdag den 27. juni

FLEMMING DREISIG (KØBENHAVN)
HARTMANN, GADE, MENDELSSOHN

Domorganist Flemming Dreisig åbner koncertrækken med dansk romantik og værker af årets 200-års fødselar Mendelssohn Bartholdy.

Lørdag den 4. juli

LINDY RØSBORG (KØBENHAVN)
FRANCK, WIDOR, LISZT

Ugen efter sidder domorganistens konstituerede 2. organist Lindy Rosborg ved orglet

Lørdag den 11. juli

KRISTIAN KRØGSØE (ÅRHUS)
BACH, FRANCK, DURUFLÉ, GUILLOU

Vi får besøg af den nye domorganist i Århus.

Lørdag den 18. juli

DANIEL ZARETSKY (ST. PETERSBORG)
BUXTEHUDE, BACH, MENDELSSOHN, REGER

Besøg af St. Petersborg-filharmoniens tilknyttede organist Daniel Zaretsky i et program med tysk barok og romantik.

Lørdag den 25. juli

JOHANNES SKUDLIK (LANDSBERG)
BACH, VIERNE, COCHEREAU

Værker af Bach, Vierne samt Notre-Dame's tidligere så suveræne organist/improvisator og komponist Pierre Cochereau. Johannes Skudlik fra Sydtykland sidder ved orglet.

Lørdag den 1. august

SOPHIE-VÉRONIQUE
CAUCHEFER-CHOPLIN (PARIS)
BACH, MENDELSSOHN, BOÉLY,
BEDARD, IMPROVISATION

En unik nulevende improvisator byder serien også på, nemlig den ved St. Sulpicekirken i Paris tilknyttede organist Sophie-Véronique Cauchefér-Choplín.

Lørdag den 8. august

BERNHARD RUCHTI (ST. GALLEN)
BACH, CHOPIN, REUBKE

Bernhard Ruchti fra Schweiz. Orgeltranskriptioner af Bach og Chopin foruden et værk af den unge komponist Reubke.

Lørdag den 15. august

HANS OLE THERS (KØBENHAVN)
MENDELSSOHN, NEAR, WIDOR

Vi får velkommen visit af Hans Ole Thers, som er naboorganist i Helligaandskirken. Han vil få taget til at løfte sig med bl.a. Widor's monumentale Syphonie Romane.

Lørdag den 22. august

GRETHE KROGH (KØBENHAVN)
ALAIN, FUZZY

Som afslutning på sommerkoncerterne spiller Grethe Krogh, en institution i dansk kirkemusikliv, fransk musik af Alain samt danske toner af den populære komponist Fuzzy, der i år fylder 70 år.

Sommerkoncerter i Trinitatis kirke

I løbet af sommeren finder en række koncerter sted i Trinitatis Kirke. De indledes onsdag 10. juni af Trinitatis Kantori og dirigent Per Enevold med den traditionelle sommerkoncert med dansk musik, en to-delt koncert, som begynder i kirken og fortsætter i Rundetårns bibliotekssal med korsatser og folkelige fællessange. Desuden giver organister fra både ind- og udland koncert i kirken, og kor fra Norge, Tyskland og Canada giver mulighed for at høre herlig kormusik. Hvor intet andet er nævnt, er der gratis adgang.

Fredag 7. august kl. 12.15

PROFESSOR JÜRGEN ESSL (STUTT GART), ORGEL.
VÆRKER AF BACH, MENDELSSOHN, FRANCK, BEN-AMOTS SAMT IMPROVISATION.

Jürgen Essl har siden 2003 været professor i Stuttgart og inden da i Lübeck. Han har selv studeret hos bl.a. Ludgar Lohmann og Michael Radulesco

Fredag 14. august kl. 12.15

HEINRICH CHRISTENSEN (BOSTON)
VÆRKER AF BACH, CHARLES IVES OG DENIS BÉDARD.

Heinrich Christensen har siden 1998 været Music Director ved King's Chapel i Boston. Han er uddannet hos domorganist Anders Riber og siden hos Olivier Latry i Paris.

Fredag 21. august kl. 12.15

CHRISTIAN BLOM HANSEN (VARDE KIRKE)
VÆRKER AF HARTMANN, LANGGAARD OG CARL NIELSEN.

Christian Blom Hansen er organist i Varde Kirke og lærer ved Vestjysk Musikkonservatorium i Esbjerg. Han gik i solistklassen i København hos prof. Grethe Krogh og holdt i sin tid debutkoncert i Trinitatis Kirke.

Fredag 28. august kl. 12.15

SØREN CHRISTIAN VESTERGAARD (TRINITATIS KIRKE)
VÆRKER AF BACH, MENDELSSOHN OG SCHUMANN

Søren Christian Vestergaard tiltrådte organistembedet ved Trinitatis Kirke i 2007, og var forinden da en årrække ved Jægersborg kirke

KOR

Onsdag 10. Juni kl. 20

TRINITATIS KANTORI
VÆRKER AF BL.A. LANGE-MÜLLER OG BJØRN HJELMBØRG.

Trinitatis Kantori afholder sin årlige sommerkoncert med »Dansk Musik i Kirke og Tårn«. Inge Bønnerup, Trinitatis Kirkes organist 1971-2006, er orgelsolist og Søren Christian Vestergaard akkompagnerer koret.
Entré: kr 50,-.

Fredag 19. Juni kl. 16.30

VOKALENSEMBLET BAROKNU
BUXTEHUDE-KANTATER

Louise Skovbæch Kors-holm, sopran, Rikke Lender, mezzo-sopran, Ellen Marie Christensen, alt, Hans-Henrik Storskov, tenor, Thomas Sigh, bas. Søren Christian Vestergaard, orgel. Peter Spissky og Ida Lorenzen, violon, Kjeld Steffensen, cello.

Lørdag 20. Juni kl. 12

BRAGENES KIRKES
PIGEKOR (NORGE)
DIRIGENT BEATE STRØMME
FEVANG

VÆRKER AF EGIL HOVLAND, JOHN RUTTER, KNUST NYSTEDT M.FL.

Norsk Ungdomskor bestående af 35 piger i alderen 14-22 år gæster Danmark og giver koncert i Trinitatis Kirke.

Tirsdag 23. Juni kl. 12

TØNSBERG DOMKIRKES
PIGEKOR (NORGE)
DIRIGENT DOMKANTOR
RUNA SKRAMSTAD
TONNY KROKENGEN,
AKKOMPAGNETØR

VÆRKER AF BL.A. FAURÉ OG MENDELSSOHN.

Tønsberg Domkirkes PigeKor tæller 45 piger i alderen 12-20 år

Mandag 13. Juli kl. 12

ST. AEGIDIUS UNGDOMSKOR,
WIEDENBRÜCK (TYSKLAND)
ENGELBERT SCHÖN, ORGEL
DIRIGENT JÜRGEN
WÜSTEFELD
VÆRKER AF BRITTEN, WILLCOCKS,
RUTTER, MENDELSSOHN OG
RHEINBERGER

Mandag 10. August kl. 12

GUELPH CHAMBER CHOIR
(CANADA)
DIRIGENT GERALD NEUFELD
ALSON MACNEIL,
AKKOMPAGNETØR
VÆRKER AF MOZART, KODÁLY,
BIEBL M.FL.

Koncerter i Sct. Andreas kirke

Søndag den 14. juni kl. 20
SOMMERKONCERT MED
KAMMERKORET HYMNIA

Musik af bl.a. Petrassi, Whitacre, Nørgård, Mäntyjärvi, Ligeti, Monteverdi og Brahms.

Kammerkoret Hymnia blev stiftet i København i 1983 og består af 25 rutinerede og engagerede sangere under ledelse af Flemming Windekilde. Koret har specialiseret sig i opførelser af nyere og ofte meget kompliceret kompositionsmusik og har i mange år været en etableret og anerkendt del af den danske korelite. Koret lægger vægt på at samarbejde med danske komponister og har gennem årene præsenteret ny dansk musik, blandt andet ved mange uropførelser.

Koret har vundet adskillige priser ved internationale konkurrencer og har udgivet flere cd'er med dansk og udenlandsk kormusik. I 1998 blev Hymnia valgt som Årets Kunstner i Københavns amt.

Hymnias dirigent Flemming Windekilde er uddannet på Musikvidenskabeligt Institut på Københavns Universitet, og i dirigentklassen på Det kgl. Danske Musikkonservatorium. Windekildes erfaring som dirigent spænder vidt, og han er senest blevet tilknyttet Radiokoret ved flere projekter og turneer.

Læs mere om koret og dirigenten på korets hjemmeside www.hymnia.dk

Fri Entré

Søndag 21. juni kl. 16.00
SJÆLLANDS KIRKEMUSIKSKOLE AFHOLDER
TRANSLOKATIONSKONCERT

Som afslutning på sæson 2008-09 afholder Sjællands Kirkemusikskole traditionen tro en sommerkoncert, som munder ud i, at årets kandidater får udleveret deres eksamensbevis. Ved koncerten medvirker Kirkemusikskolens Kor under ledelse af Per Enevold, Kirkesangerkoret under ledelse af Bente Hogrefe Nielsen, samt nogle af årets kandidater som sang- og orgelsolist.

Fra programmet kan nævnes:

Felix Mendelssohn: Hör mein Bitten, for sopransolist, kor og orgel
Felix Mendelssohn: Veni Domine, for 3 sangsolister for orgel
Felix Mendelssohn: Laudate pueri, for 3 sangsolister, damekor og orgel
Felix Joseph Haydn: Salve Regina, for solokvartet, blandet kor og orgel
Fri entré

Foto: André Palsgaard

Mandag 31. august kl. 19.00
KONCERT I ORGELSAMLINGEN

Orgelkoncert ved organist Mikael Garnæs (Reformerte Kirke)
Orglerne kan beses, og der serveres en forfriskning efter koncerten.
Fri entré

BISCUIT OG BESTIK

– KOPI EFTER THORVALDSEN

»Blandt flere Billeder i hendes Værelse stod der en god Afstøbning i formindsket Størrelse af Thorvaldsens Daabsengel, som man saa ofte havde smigret hende med, at hun lignede. I en Skuffe havde hun forvaret det Portrait, som Fætter Jørgen havde tegnet af hende for tre Aar siden. Dette tog hun nu frem og sammenlignede det baade med Daabsenglens Ansigt og med sit eget Speilbillede.«

Sådan skrev B.S. Ingemann om Thora i *De fortryllede Fingre* fra 1847. Den unge Thoras dåbsengel var uden tvivl en kopi efter Thorvaldsens figur, sådan som C.G. Freund allerede i 1842 havde kopieret den til produktion i biscuit for Den kongelige Porcelainsfabrik.

Udstillingen i Domkirkens museum sætter fokus på den fantastiske udbredelse kopier af Thorvaldsens figurer har haft, både i kirkelige og private sammenhænge.

De hvide biscuitfigurer, dvs. i uglaseret porcelæn, fra Den Kgl. Porcelænsfabrik og fra Bing & Grøndahl er måske de mest kendte, men mange andre materialer var også brugt. Ved gavmilde lån fra museer og private samlere er det blevet muligt at belyse bare lidt af den talrige mængde variationer over Thorvaldsens Kristus, apostlene og dåbsenglen, der eksisterer.

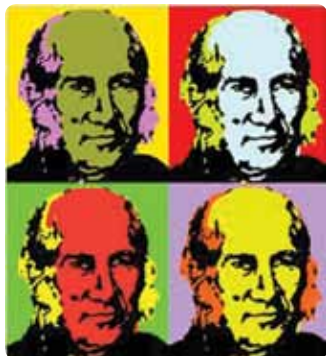
På udstillingen kan man få indtryk både af missionshistorie, af voksende velstand, med overskud til pynt og nips, af produktionsapparater og ikke mindst af Thorvaldsens Kristus, der om noget har brændt sig ind i bevidstheden, som BILLEDET af Kristus.

Udstillingen er åben fra 2. juni til 29. oktober. Mandag kl. 11-16.30, tirsdag, onsdag og torsdag kl. 11-15. For at komme til museet skal man gå op gennem kirken, op i koret og til venstre om alteret.

SOMMERUDFLUGT

16. JUNI KL. 9 TIL 17

På årets sommerudflugt drager vi mod syd. Vi skal se på Danmarks undergrund, høre om Grundtvig, spise frokost og nyde kaffen i skovens idyl. Vi starter fra Vor Frue Plads kl. 9 og er hjemme igen omkring kl. 17.

Det koster 100 kr. at deltage, spørg på kordegnekantoret, om der stadig er ledige pladser. Sidste frist er den 8. juni.

FREDAGSFROKOST I DOMKIRKEN

Fredage kl. 11 er der altergangsgudstjeneste i Vor Frue Kirke. I mange år har det været en fast tradition, at der hver anden fredag bydes på et let måltid efter gudstjenesten. Vi mødes i Rotunden, over veldækkede borde til lidt mad, snak, en sang, hygge og en kop kaffe.

Maden forberedes og serveres af en gruppe af kirkens mange frivillige, og alle er velkomne ved bordet. Gudstjenesten er hver fredag, men der serveres frokost i de lige uger, så i sommeren 2009 bliver det 12. og 26. juni, 10. og 24. juli samt 7. og 21. august. Det koster 10 kr. for maden.

Sommer i natkirken

Natkirken er faktisk ikke så meget for sol og sommer, da det på en måde ligger i navnet, at vi trives bedst i mørke. Men når det nu ikke kan være anderledes, må vi jo indrette os efter omstændighederne og dyrke lyset, vores navn til trods. Mens Vor Frue holder fanen højt og holder åbent sommeren over, tager Trinitatis konsekvensen og rykker udenfor, for at udnytte de muligheder det giver

Foto: Mark Knudsen/Monsun

Trinitatis deltager i Copenhagen Jazz-festival den 7 - 10. juli, hvor unge jazz-bands og gadegudstjenester vil fylde scenen på Trinitatis Kirkeplads. Vor Frue holder sig inden døre og fylder rummet med meditativ jazz fredag den 3. og 10. juli.

Den 25. juli - 2. august er København vært for World Outgames, den største sports- og kulturbegivenhed, Danmark hidtil har fået værtskabet for og deltagermæssigt større end OL. WO er en begivenhed, der i tolerancens og mangfoldighedens tegn samler bøsser og lesbiske m.fl. fra hele verden til en uge med kulturelle events, konkurrencer i

38 idrætsgrene samt en menneskeret-tigheds-konference med fokus på homo-seksuelles levevilkår og rettigheder.

Natkirken i Vor Frue kirke er blevet spurgt og har sagt ja til at være værtskirke. Det betyder, at kirken vil være åben alle dagene fra kl. 17 til midnat afsluttende med gudstjeneste søndag den 2. august kl. 14. Åbningsgudstjenesten bliver lørdag den 25. juli kl 19. Rummet vil være der som et rum for eftertanke og ro og med mulighed for at tænde et lys og skrive en bøn. Indimellem vil der være særarrangementer såsom Chillout Night og »Kirken ud af skabet« samt holdes 12-trinmøder i

kirkenes tårn. En gruppe af præster vil være i kirken til rådighed for personlige samtaler. Nærmere program på hjemmesiden: www.natkirken.dk og i WO's samlede program.

Den elektroniske festival Strøm åbner Trinitatis op igen efter ferien, hvor der bl.a. vil blive budt på uropførelse af et orgelværk komponeret og opført af den elektroniske duo Vuptikunst.

Alt i alt går natkirken en sommer i møde, der tegner til at blive den mest spændende i dens historie!

Sommergudstjenester med musik i natkirkerne

Copenhagen Jazzfestival i Vor Frue Natkirke

Fredag den 3. juli kl. 21-23:30

MIKKEL PLOUG (GUITAR)
SISSEL VERA PETERSEN (VOCAL/SAX)
JOACHIM BADENHORST (KLARINET)

Fredag den 10. juli kl. 21-23:30

FRIDA ASMUSSEN (VOCAL)
JACOB BRO (GUITAR)
PER JØRGENSEN (TROMPET)

Trinitatis Natkirke

Tirsdag den 2. juni kl. 20-23

TOBIAS THOMHAVE
ANDERS THRANE
MC HANSEN (SINGER/SONGWRITER)

Tirsdag den 9. juni kl. 20-23

THE PEPPERMINTS
ALCOHOLIC FAITH MISSION (ROCK)

Tirsdag den 16. juni kl. 20-23

NORTHERN GIRLS
SNARF
MY BUBBA AND MI (ALTERNATIV POP)

Tirsdag den 23. juni kl. 20-23

MES REVES
DANELL (AFDÆMPET ROCK)

Copenhagen Jazzfestival og gadegudstjenester på Trinitatis Kirkeplads

Tirsdag den 7. juli

16-16.45 : LASSE ZIEGLER TRIO
17-17.45 : SHE WON'T PLAY
18-18.45 : STIAN SWENSSON

Onsdag den 8. juli

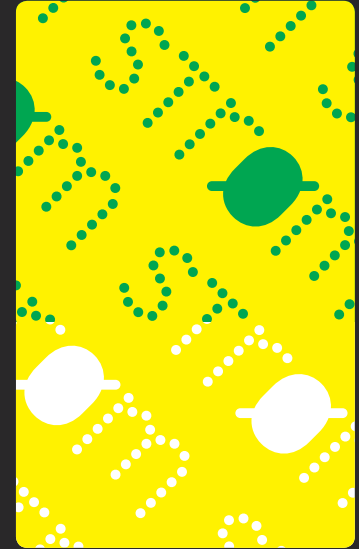
16-16.45 : DEAD FRANK
17-17.45 : BANG BANG
18-18.45 : ANGEL

Torsdag den 9. juli

16-16.45 : SCHARFF/MØRCK/SNEJBJERG
17-17.45 : ZEEBERG - HINZ - SØGAARD
18-18.45 : JEPPE ZEEBERG TRIO (EGO)

Fredag den 10. juli

16-16.45 : ESTHERORKESTER
17-17.45 : LIL LAZY & ULLA PIHL
18-18.45 : RADIO BLAUPUNKT

Strøm Festival i Trinitatis Natkirke

Tirsdag den 11. august kl. 19-23

VUPTIKUNST
GRAF
KRISTIAN MERRILD
MADS EMIL NIELSEN
THEODOR C
FORS
CYLON

BISPEEMBEDET PÅ DANSK

IndreBy har bedt Erik Norman Svendsen om at fortælle hvad bispeembedet indeholder

Gabriella Manzur/Monsun

Vor Frue Plads med bispegården i baggrunden. Foto: Mark Knudsen/Monsun

Af Erik Norman Svendsen

Journalister og kommentatorer af så mange slags opfatter ofte biskopperne som en slags administrerende direktører i en stor virksomhed. En biskop skal derfor ikke blot tage ansvar for de sager i kirken, som pressen får lyst til at beskæftige sig med, men også være parat til at stå til rådighed for pressen, hver gang der er brug for en hurtig kommentar. »Og hvad vil du så gøre ved det«? spørger journalisten, der øjensynlig anser biskoppen for en meget magtfuld person.

Journalister og kommentatorer af så mange slags opfatter ofte biskopperne som en slags administrerende direktører i en stor virksomhed. En biskop skal derfor ikke blot tage ansvar for de sager i kirken, som pressen får lyst til at beskæftige sig med, men også være parat til at stå til rå-

“ Religion er for alvor kommet på dagsordenen i takt med indvandringen og den fornyede interesse for religion

dighed for pressen, hver gang der er brug for en hurtig kommentar. »Og hvad vil du så gøre ved det«? spørger journalisten, der øjensynlig anser biskoppen for en meget magtfuld person.

Da jeg blev biskop for 17 år siden, var det ikke helt så hektisk som i dag. Pressen var kun undtagelsesvist interesseret i at få en kommentar, mest når der var tale om en eller anden præsteskanдалe. Kirke-

og trosstof var ikke godt stof i mediernes øjne. Den gang yndede visse kommentatorer at skildre bispeembedet som en ordineret kontorchef, uden meget andet indhold end det administrative. Sådan er det ikke mere. Religion er for alvor kommet på dagsordenen i takt med indvandringen og den fornyede interesse for religion, herunder kirke og kristendom. Det har medført større interesse og offentlighed om biskopperne og deres synspunkter.

Der kan derfor være god grund til at spørge, hvad det danske evangelisk-lutherske bispeembede er for en størrelse anno 2009. Til rigtig manges overraskelse er det grundlæggende et præsteembede med særligt ansvar for at føre tilsyn med præster og menigheder i stiftet. Allerede Danske Lov fra 1683 fastslår, at biskoppens vigtigste opgave er at forkynde evangeliet over alt i stiftet, for bispeembedet

er et læreembede, der har særligt ansvar for kirkens forkyndelse og liturgi. Tilsynsfunktionen omfatter alt fra samtaler og forhandlinger med præster og menighedsråd til afgørelse af klagesager og stridigheder. Men først og sidst har tilsynsfunktionen til opgave at inspirere og opmuntre såvel præster som menigheder i deres daglige arbejde, bl.a. ved at komme på besøg i de enkelte sogne og høre præsterne prædike.

Biskoppen leder orienteringsmøder med menighedsrådene i forbindelse med valg af ny præst, taler med præster om stort og småt og med scribevis af ansøgere. Sammen med stiftamtmanden udgør biskoppen den såkaldte stiftsøvrighed, der er stiftets højeste økonomisk-juridiske instans, og sammen med stiftspersonalet med stiftskontorchef i spidsen har biskoppen ansvaret for den daglige drift af bispekontor og stiftsøvrighed. Kirkeministeriet benytter i høj grad biskopper til kommissions- og udvalgsarbejde og som høringspartnere i forbindelse med ny kirkelovgivning.

Sammen med Stiftsrådet og stiftets provster har biskoppen særlig ansvar for kirkestrukturen og initiativer på tværs af sogne og provstier, hvor også Præsteforeningen og præsternes tillidsmænd er en vigtig part i den løbende justering af pastoratstrukturen. Biskoppen har hele tiden kontakt til skoletjeneste, stiftscentral og stiftsudvalg, og biskoppen indkalder årligt præsterne til kursus med teologisk indhold og deltager i særlige møder med andre kirkesamfund, religionsdialog og kirkelige organisationer.

En særlig og tidskrævende opgave er de mange repræsentative pligter, som ikke mindst Københavns biskop varetager både på folkekirkens og stiftets vegne. Københavns biskop forestår bispevielser og er Kirkeministeriets nærmeste teologiske og kirkelige rådgiver og har også tilsyn med De danske Søndags- og Udlandskirker samt i samarbejde med tre værnsprovster hele værnspæsteordningen. At være biskop i Københavns stift er med andre ord ikke et almindeligt 37-timers job, men snarere en livsstil, der omfatter de fleste af døgnets vågne timer.

PASTORATSRÅD

Som et forsøg er menighedsrådene ved Sct. Andreas, Trinitatis og Vor Frue Kirke gået sammen i et fælles pastorat, Vor Frue pastorat

Af Ole Ehlers

For at udnytte de økonomiske og personalemæssige ressourcer optimalt har menighedsrådene støttet af Vor Frue Provsti besluttet, at en sådan samarbejdsaftale skal iværksættes med den grundlæggende holdning, at de tre menighedsråd skal bevares med den nuværende lokale indflydelse på de kirkelige aktiviteter. Aftalen bliver forhåbentlig godkendt af Kirkeministeriet i løbet af foråret og vil på det økonomiske plan træde i kraft 1. januar 2010.

Folkekirkens faldende medlemstal har selvfølgelig påvirket beslutningen, men det har nu ikke været den egentlige bevæggrund. Ved sidste menighedsrådsvalg blev rådene formindsket. Der er nu 8 valgte medlemmer i Vor Frue menighedsråd, 6 i Trinitatis og 7 i Sct. Andreas menighedsråd. De tre kirker har i mange år haft kontorfællesskab, vores kordegn har længe haft et fortrinligt samarbejde og vores øvrige personale har længe haft gode kontakter til hinanden. Endelig har vores præster i mange år haft et nært samarbejde. Der har været et stort ønske fra mange om at kunne koordinere menighedsrådenes og personalegruppernes indsatser til gavn for kirkerne i city. Vi vil gerne sikre ressourcerne, så man får mest kirke for pengene.

Den nye struktur giver mulighed for et bredere udvalgsarbejde på tværs af de gamle sognegrænser. Vi kan samle de økonomiske midler optimalt i for-

hold til de kirkelige aktiviteter. De tre kirkeværger får mulighed for at samle ekspertisen og lave tekniske løsninger for alle tre kirker med fælles håndværkerudbud m.v. Personalet får mulighed for samarbejde på tværs af sognegrænserne og vil også kunne vikariere for hinanden til fordel for kirkerne, der får lokalkendte vikarer. Samtidig bevarer de enkelte menighedsråds suveræniteten hvad angår indhold og kirkelige aktiviteter, og vi får som sagt mulighed for at udnytte vores fælles kirkekontor, så det ikke kun er et bofællesskab.

Er der så slet ingen ulemper? Jo, man skal ud af den vanetænkning, der siger, at vi gør det hele selv. Der bliver færre menighedsrådsmøder – til gengæld kommer der offentlige pastoratsrådsmøder. For kirkegængerne bør der ikke forekomme ulemper. Koordinering af aktiviteterne skulle gerne gøre det nemmere at deltage i pastoratets aktiviteter. Her er det vigtigt, at pastoratsrådet allierer sig med dygtige og kompetente medarbejdere, der vil kunne styre den nye større organisation

Det er pastoratsrådets håb, at den igangværende specialisering af vores tre kirker vil fortsætte. Vi ønsker en fokusering på kirkeligt indhold mere end på kirkelig administration. Vi håber på en aktivering og i sidste ende en udvidelse af vores menighed, og endelig håber vi på at få dette samarbejde udvidet til at gælde for resten af Vor Frue Provsti!

Studentermenighedens lokaler, Store Kannikestræde 8,1.

Emil Holms Kanal

GoogleMap

Kommunehospitalet

Panum Institutet

UDDANNELSESSTEDER

Igennem længere tid har de tre københavnske studentpræster og studentermenigheder arbejdet hen imod en organisatorisk samling af de tre områder til én københavnsk studentermenighed. Det sker i lyset af de igangværende udflytningsplaner for dele af universitetet, som bl.a. har betydet, at Samfundsvidenskab er blevet samlet på det gamle kommunehospital, mens Jura og Teologi forventes at flytte fra Indre By til KUA indenfor en overskuelig årrække

Af Studentpræsterne

Nicolai Halvorsen, Birgitte Kvist Poulsen og Stefan Lamhaug Hansen

Den nye geografiske fordeling af studierne gør det oplagt at arbejde tættere sammen. Og det har foreløbig ført til samarbejde om gudstjenester, studiekredse og foredrag, en fælles hjemmeside og et fælles trykt program med oplysninger om semestrets arrangementer.

Samtidig har det tættere samarbejde afsløret forskelle i det lokale arbejde. Forskelle, som beror på, at det lokale arbejde må tage farve af, hvad det er for uddannelsessteder, man har med at gøre:

Studenterpræsten på de natur- og sund-

hedsvidenskabelige uddannelser holder til på Panuminstitutet: en stor betonklods, der kendes på de farvestrålende skorstene. "Alligevel hænder det", siger Nicolai Halvorsen, "at det prunkløse kontor bliver stedet, hvor himlen åbner sig. En studerende, der kort før var sammenbøjet af verdens bekymringer, trækker vejret med et lettelsens smil efter præstens velsignelse, der afslutter samtalen. Jeg kan se ud gennem vinduet til den indre gård. Også her, omringet af beton og med dissektionssalen som centrum, står der træer med grønne blade i solen".

Vi er forbundet med vores tid og sted. Det kan vi ikke springe over, for det er gennem vores omgivelser, vi kommer til os

selv. Men det kan ske, at tid og sted så at sige rækker ud over sig selv fra det lokale til det universelle. Det kan være i Panums grotter – eller i en af de gamle bygninger i Latinerkvarteret, hvor der hvert semester er mulighed for at høre et foredrag om en af de historiske skikkelser og begivenheder, der knytter sig til f.eks. kollegierne, til Regensen, hvorfra Kingo kunne følge opførelsen af Trinitatis Kirke, eller til Borchs, hvor traditionen med at indlede møder med fællessang blev grundlagt ved Grundtvigs Mands Minde-foredrag. Sådan bliver bygningerne mere end bygninger, de bliver til steder.

 3337 6540

 | **Vor Frue Kirke**

PRÆSTER

Domprovst
Anders Gadegaard
Fiolstræde 8, 1,
1171 København K
Tlf.: 3314 7432
Hjemme: 3314 8565
Fax: 3314 7437
abg@km.dk
10-11 undt. mandag,
torsdag tillige 18-19

Sognepræst

Jesper Stange
Fiolstræde 8, st.
1171 København K
Tlf.: 3391 5192
Mobil: 2344 6453
jst@km.dk
10-11 undt. fredag

Sognepræst

Eva-Maria Swartz
Ved Volden 13,2th,
1425 København K
Tlf.: 3254 3806
Mobil: 6093 6420
ems@km.dk

Natkirkepræst

Signe M. Berg
Gadekærvej 25, 1. tv,
2500 Valby
Træffes i natkirken tors. og fred.
I øvrigt efter aftale
Tlf.: 3318 6427
Mobil: 6161 6229
smb@get2net.dk

Sognepræst

Stine Munch
Kontaktoplysninger,
se under Sct. Andreas Kirke

MUSIK

Domorganist
Flemming Dreisig
Tlf.: 6161 6228
dreisig@domkirken.dk

Organist

Lindy Rosborg
Tlf.: 2876 9828
rosborg@pc.dk

SOGNEMEDHJÆLPERE:

Sognemedhjælper
Susanne Torgard
Tlf.: 3318 6422
sognemhj@domkirken.dk

Sognemedhjælper

Liselotte Wiemer
Tlf.: 6161 6226
liselotte@domkirken.dk

Sognemedhjælper i natkirken

Christian Monrad
Tlf.: 6161 6213
christian@natkirken.dk

Kirketjenere

Tlf.: 3315 1078
bedst 9-9.30 og 12-12.30
ktj@domkirken.dk

Menighedsrådsformand

Ole Ehlers
Violinvej 4,
2730 Herlev
Tlf.: 4484 604
ole.ehlers@webspeed.dk

Kirkeværge

Viggo Grunnet
Nørre Farimagsgade 33, 3. tv
1364 København K
Tlf.: 3312 5828
viggo-grunnet@mail.tele.dk

 | **Trinitatis Kirke**

PRÆSTER

Sognepræst
M. Kirsten Sandholt
Landemærket 4,
1119 København K
Tlf.: 3391 2007
metha@rundetaarn.dk
ti, to, fre: 9-10
ons., lør.: efter aftale

Stundeterpræst

Stefan Lamhaug Hansen
St. Kannikestræde 8,
1169 København K
Tlf.: 3314 0183
slh@rundetaarn.dk
ti-fre: 10-11
lør. efter aftale

Gadepræst

Vakant/ Pt. Mia Rahr Jacobsen
St. Kannikestræde 8, 1
1169 København K
Tlf.: 2962 9041
gadepraesten@rundetaarn.dk
træffes efter aftale

Ulønnet hjælpepræst

Lektor Bent Flemming Nielsen
bjfn@teol.ku.dk
træffes efter aftale

MUSIK

Organist
Søren Christian Vestergaard
Tlf. i kirken: 3393 9181
scv@rundetaarn.dk

Kantor

Per Enevold
Tlf.: 3927 3926
pe@kantori.dk
træffes efter aftale

SOGNEMEDHJÆLPERE

Sognemedhjælper
Mia Rahr Jacobsen
St. Kannikestræde 8, 1
1169 København K
Tlf.: 6120 9285
sognemed@rundetaarn.dk
træffes efter aftale

Sognemedhjælper for

ungdomsarbejde og natkirke
Morten Sternberg Morin
St. Kannikestræde 8, 1
1169 København K
Tlf.: 6120 9098
ms@rundetaarn.dk
træffes efter aftale

Kirketjenere

Morten Jacobsen
Tlf.: 3312 9100
mj@rundetaarn.dk
træffes efter aftale

Menighedsrådsformand

Lene Ruby
Ole Suhrs Gade 18, 4tv
1354 København K
Tlf.: 3311 2021
leneruby@mail.dk

Kirkeværge

Søren Frølund
Hauser Plads 16 B 2th
1127 København K
Tlf.: 3391 9119
frolunde@mail.dk

 | **Sct. Andreas Kirke**

Sognepræst

Stine Munch
Træffes i kirken tirsdage
og torsdage kl. 10-12.
I øvrigt efter aftale.
Tlf.: 3332 8427
Mobil: 2443 4827
Hj.: 3311 9945
stm@km.dk

Organist

Hans Thomas Eriksen
Tlf.: 2268 5560
hte@osholm.com
hte@alectia.com

Kirketjenere

Steen Ribers
Træffes i kirken tirsdag-fredag
kl. 11-12 eller efter aftale
Tlf.: 3313 4126
Mobil: 2335 0260
str@km.dk

Menighedsrådsformand

Erik Thorsen
Bartholingsgade 5, 2.th,
1356 København K
Tlf.: 8871 4775
Mobil: 2628 3220
erik.thorsen@comxnet.dk

Kirkeværge

Geert Madsen
Gothersgade 155, 3.tv,
1123 København K
Tlf.: 3311 2107
Mobil: 2880 4197
madsen@dk.ibm.com
geert.madsen@gmail.com

 | **Fælles kirkekontor**

Kirkemagasinet Indre by

Pilestræde 67,
1112 København K
Tlf.: 3337 6540

ÅBNINGSTIDER

mandag, tirsdag, onsdag og
fredag 10-13; torsdag 10-18.

MAIL TIL FÆLLESKONTORET

Vedr. Sct. Andreas
kani@km.dk
Vedr. Trinitatis
kordegn@rundetaarn.dk
Vedr. Vor Frue
kontor@domkirken.dk

HJEMMESIDER

Sct. Andreas
www.sctandreas.dk
www.sctandreas kirke.dk (weblog)
Trinitatis
www.trinitatiskirke.dk
Vor Frue
www.domkirken.dk
Natkirkerne
www.trinitatisnatkirke.dk
www.natkirken.dk
Studentermenigheden
http://studenterpraesterne.ku.dk

KANTORI

Trinitatis
www.kantori.dk
Vor Frue
www.kdk.dk/kdk

KIRKERNES ÅBNINGSTIDER

Sct. Andreas kirke
Åben tirs og tors fra kl. 11-14
Trinitatis kirke
åben hverdage 9.30-16.50
Vor Frue kirke
Åben alle ugens dage.
Åbningstid 8.00 - 17.00. Kirken
er lukket for turistbesøg under
gudstjenester og andre kirkelige
handling.

Pastoratsrådet

Ole Ehlers, formand
Tlf.: 4484 6204
ole.ehlers@webspeed.dk

NØRREVOLD OG NØRREPORT

I MIDDLEALDEREN VAR DER VOLDE RUNDT OM ALLE STØRRE DANSKE BYER. VOLDENE VAR EN VIGTIG DEL AF BYERNES FÆSTNINGSVÆRKER. OGSÅ KØBENHAVN VAR OMGIVET AF VOLDE MED PORTE, DER VAR DE RENE FLASKEHALSE FOR TRAFIKKEN. OMRÅDET OMKRING NØRREPORT VAR ET KNUDEPUNKT, SÅ DET ER IKKE KUN I DAG, DER KAN VÆRE LIDT KAOTISK I OMRÅDET. SÅDAN HAR DET ALTID VÆRET!

Foto: Morten Jacobsen

Her kan man løse billet og tage toget ud på den anden side af de gamle volde

Af Kirsten Sandholt

I det nye pastorat, som er beskrevet andetsteds her i bladet, ligger der kirker både indenfor og udenfor det gamle voldanlæg. Sådan har det også været, hvis vi går langt tilbage i historien. Lige uden for Nørreport anlagde man nemlig under pestepidemien i 1546 en kirkegård, som senere kom til at fungere som assistentskirkegård for kirkerne inden for voldene. Der var en graverbolig ved kirkegården, men ellers lå den i landlige omgivelser. Omkring år 1600 begyndte en egentlig forstadsbebyggelse at vokse frem, og i årene 1624-28 opførtes så en ny kirke ved kirkegården. Kirken bestod ind til 1658, hvor den brændte ned til grunden, da man stak forstæderne i brand for at opretholde demarkationslinien, så svenskerne ikke kunne gemme sig bag bygningerne uden for voldene, da de belejrede København. Den nedbrændte kirkes præst, Bent Olufsen Halland, blev så i stedet kapellan ved den nybyggede Trinitatis kirke og samtidig sognepræst

“ 1695 blev det tilladt, at man på søn- og helligdage kunne passere Nørreport mod betaling af portpenge

ved Hvidovre kirke. Derefter skulle der gå mange år, før der igen blev opført en kirke lige uden for Nørreport, nemlig Sct. Andreas kirke.

Byporten

Men tilbage til selve Nørreport. Porten var en af de tre oprindelige adgangsveje til byen, som gjorde det muligt at kontrollere al ind- og udgående trafik til byen fra landsiden. Oprindeligt stod porten ud for det sted, hvor Nørregade i dag munder ud

i Nørrevoldgade. Denne port blev ombygget flere gange. I begyndelsen af 1670erne stod en ny port færdig, denne gang placeret ud for Frederiksborggade. Porten var virkelig pompøs, og den har været et stærkt symbol på den enevældige konges magt. Her kunne man styre folks færden, og det var ikke muligt at komme ud og ind af porten ved nattetide. 1695 blev det tilladt, at man på søn- og helligdage kunne passere Nørreport mod betaling af portpenge, mens de øvrige byporte som hidtil forblev lukkede på disse dage. Først 1821 blev ordningen lempet, idet porten nu holdtes åben hele natten. Folk måtte dog erlægge et gebyr af to skilling.

Port og volde rives ned

I 1850erne var befolkningstætheden i København større end i både London og Paris, og det var ikke længere muligt at holde bebyggelsen inden for voldene. Nørrevold blev opgivet, og i 1856 rev man som noget af det første Nørreport ned. Militæret besad dog stadig området, og det varede nogle år førend private kunne få lov at bygge. Sløjfningen af selve volden begyndte i 1870'erne, og dette arbejde, hvor man som regel anvendte trillebører at køre jorden bort med, trak en masse arbejdskraft til byen fra provinsen. Så sent som i 1913 afsluttedes den sidste bid af sløjfningen af de gamle volde med anlæggelsen af jernbanestrækningen København H. – Østerport, og her kan vi jo, den dag i dag, gå ind på Nørreport station, løse billet og tage toget ud på den anden side af de gamle volde.